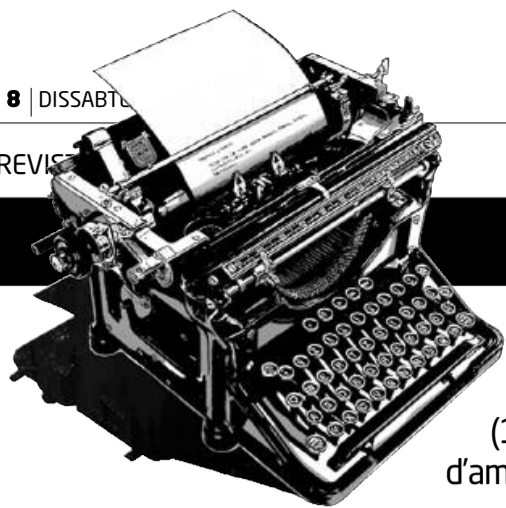

REVIS

 ANY 2016/17
 Josep Maria
 PLANES

Josep Maria

Segona entrega del recull amb els 50 millors articles del periodista manresà Josep Maria Planes (1907-1936). En aquesta ocasió recuperem un fragment del text en què explica l'auge de la relació d'amor entre l'actor Maurice Chevalier i la Barcelona de principi dels anys 20. Tria de **Pep Corral Vilella**

El llegat

LES HORES BARCELONINES DE MAURICE CHEVALIER

PUBLICAT A IMATGES, 9-7-1930

Fa prop de quatre mesos que tot Barcelona i mig Catalunya fa cua per anar a veure un film de Maurice Chevalier. Ha estat un èxit fabulós que marca una etapa excepcional en la història dels espectacles barcelonins. Aquest èxit té, a més, la particularitat d'ésser un fenomen local. Ni a París, ni a Londres, ni a Berlín, ni a Madrid *La parada del amor* no ha tingut l'extraordinària acollida de Barcelona. A què cal atribuir-ho? Aneu a saber... la psicologia del públic té uns reconcs perfectament misteriosos i fóra en va que tractéssim de raonar per què els catalans s'han engrescat més que els londinencs, els parisencs i els berlinencs amb un determinat espectacle.

De totes maneres, ja que el públic barceloní ha fet el seu ídol de Maurice Chevalier, bo serà recordar la part de la història de l'artista que té relació amb la nostra ciutat.

1920. «Oh... la revue!»

Som en l'època triomfal del Principal Palace. Ferran Bayés està realitzant el miracle de convertir Barcelona en un dels grans centres del music-hall europeu. Totes les grans vedettes internacionals desfilen per l'escenari del Palace. Ha vingut Mayol, ha vingut Mistinguett... Mayol ha tingut un bon èxit. El seu art, una punta llefiscós, ha deixat a la sala del Palace un regust equívoc. Pío Baroja, per exemple, veient Mayol ha dit:

«Ante un hombre así, un español se siente humillado y ofendido»

Considerablement exagerat. De totes maneres, Bayés veu la necessitat de portar un artista molt home i que agradi a les senyores.

–Porteu a Maurice Chevalier- li han dit.

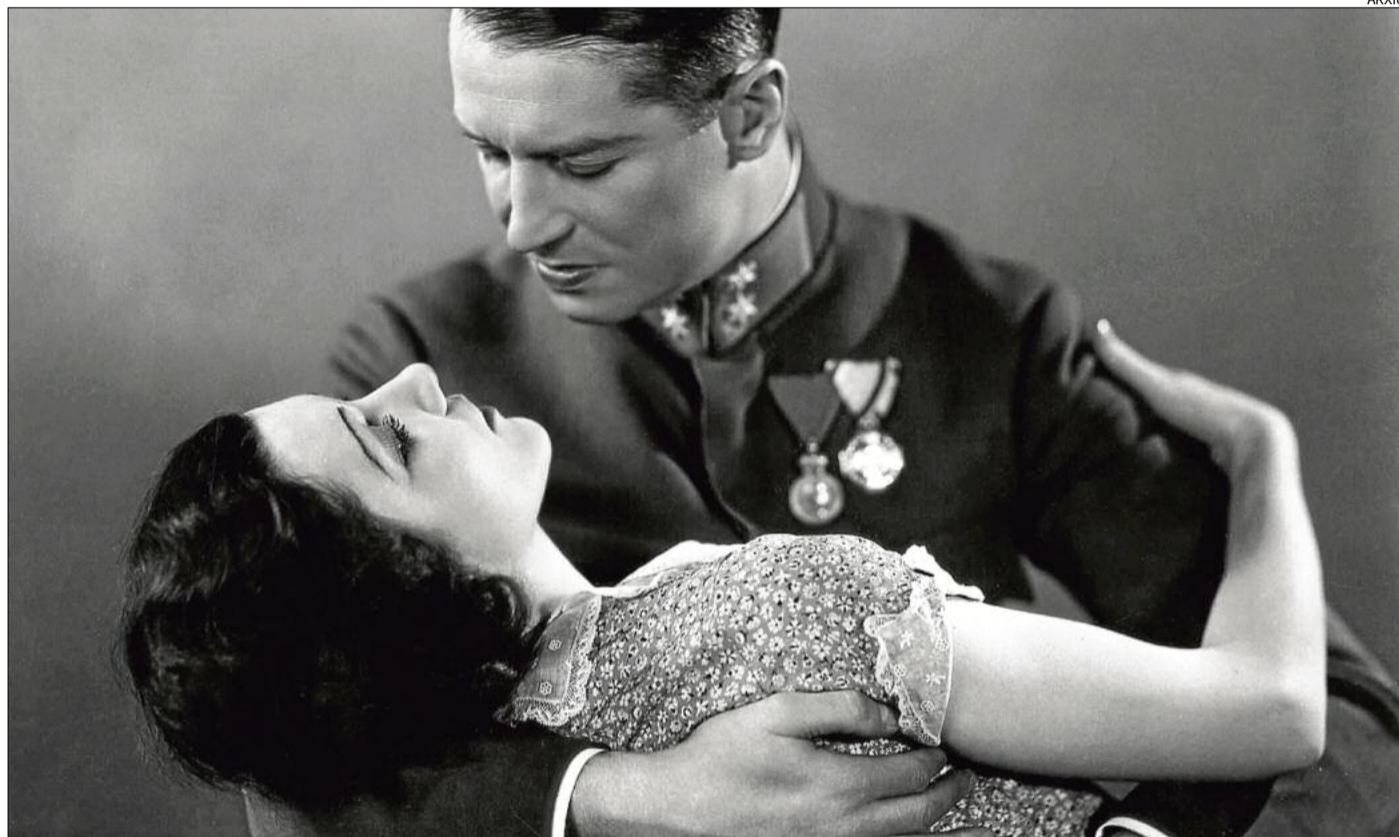
Perfectament. És l'època que Chevalier s'apunta els grans èxits a París. És l'època del jaqué marró, dels pantalons a quadrets i el barret de copa. És un Chevalier de trenta-un anys, prim i afinat per les nits de Montmartre. Es presenta a Barcelona dintre el marc esplendorós d'*Oh... la revue!* Gran èxit.

En aquella època –hivern del 1920-21- cobra 800 ptes. cada dia.

Admirador de Pilar Alonso

Chevalier té, ha tingut i tindrà sempre un gran amic a Barcelona: en Lluís Foyer. Es van conèixer a França, durant la guerra, quan Chevalier havia tornat, presoner alliberat pels alemanys. Lluís Foyer fa els honors de la ciutat al seu amic: Tibidabo, Montserrat, salons de te, teatre, cabarets...

Chevalier té una curiositat sense límits.

El cantant i actor Maurice Chevalier en acció en una pel·lícula dels seus anys daurats

Li interessa tot, disfruta amb tot. En el camp del teatre, però, ha «descobert» una artista que el té encisat: Pilar Alonso de l'època triomfal a Eldorado: *Les Caramelles, Baixant de la Font del Gat*.

–És una artista fina, picant, intencionada –diu Chevalier– una cosa parisenc amb regust de la Rambla.

Compra tots els discos, tots els papers de música amb cançons de la Pilar Alonso. Més tard es farà enviar a París tot el repertori que vagi creant la extraordinària coblejadora.

... i de la Chelito

Des d'un punt de vista completament oposat, la segona admiració de Chevalier és la famosa Chelito. Cada nit, un cop acabat el seu número al Palace, Maurice es vesteix cuita corrents i se'n va cap al Lyon d'Or on la Chelito fa les seves exhibicions.

Chevalier no s'oblidarà pas fàcilment de la Chelito. Encara avui, quan escriu a algú de Barcelona no s'oblida pas de demanar notícies –unes notícies lleugerament grivoises– de la seva antiga admirada.

1923. Eldorado

Segona aparició de Chevalier a Barcelona. Trenta-quatre anys. Ple èxit a París. Mil pessetes diàries.

Treballa a Eldorado. Ja és el Chevalier de l'smoking i del barret de palla. Acollida cordial. El bo i millor de la nostra societat ha copat literalment Eldorado. Chevalier diu que s'hi troba tan bé com a París. Aquí es referma la seva estimació per Barcelona.

1927. Charivari

A trenta-vuit anys, Chevalier està en el ple de la seva glòria. És en qualitat de super-vedette internacional que al mes de novembre desembarca al Teatre Nou, on ha de treballar dintre la revista Charivari.

Dues mil pessetes diàries. Ja no és aquell Chevalier afinat de les nits de Monmaitre que saltava de whisky en whisky i que cada matinada veia néixer el dia entre les branques dels arbres de la Rambla. És un home cepat de tipus atlètic. Res d'alcohol. Res de fer la *bombe*. Cada nit en sortir del teatre, un sandwich a la Granja Royal i cap al Ritz, on l'espera la seva esposa Ivonne Vallée, l'an-

tiga partenaire amb la qual s'ha casat recentment.

Chevalier està una mica espantat de treballar al Teatre Nou. La nit del debut, ha sentit tres xiulets, que han sortit de l'últim pis. Tres xiulets, encara que hagin anat embolcallats amb sonores ovacions, han bastat perquè Maurice entri al seu camerino amb llàgrimes als ulls.

–És massa gran aquest teatre –diu–. No hi ha manera de dominar el públic.

Com ho arreglarem? Eскурçant el programa. En la primera funció va cantar deu cançons. Els dies següents només en cantarà tres. Així el públic no es fatigarà. Cal amansir el públic. Cal evitar de totes passades que els tres xiulets es tornin a sentir. Hom reparteix més prospectes amb les traduccions dels cuplets. És el mateix Chevalier el que escriu els borradors. Per un moment, els seus sentiments de super-vedette es revoltent.

–Mai hauria cregut que fos capaç d'ajupir-me tant– diu.

De totes maneres, la seva actuació al Nou resultà un gran èxit. Precisament aquells dies hi ha a Barcelona el Circ Krone, que ha buidat tots els teatres. Només el Nou s'ha salvat. Chevalier ha fet el miracle.

A principi dels anys 1920, Barcelona viu el miracle de ser un temple del music-hall